

Tallaalka Hargabka

Waxaad u Baahan Tahay Inaad Ogaato

(Tallaalka Hargabka,
Nool, ee Sanka
Laga Qaato)

2013-2014

Bayaanno Macluumaad Tallaal oo farabadan ayaa lagu heli karaa luqadaha Isbaanishka iyo luqado kaleba.
Waxaad eegtaa [www.immunize.org/vis](http://www.immunize.org/)
Hojas de información Sobre Vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas. Visite www.immunize.org/vis

1 Waa maxay sababta la isu tallaalayo?

Hargabka (“flu”) waa cudur aad la isku qaadsiyo oo ku faafa Maraykanka dhammaantiis qaboobe kasta, badanaa inta u dhexeysha Oktoober iyo Mey.

Hagabka waxa keena fayraska hargabka, oo waxa lagu faafin karaa qufaca, hindhisada, ama xidhiidhka isku dhawaanta leh.

Cid kasta ayuu ku dhici karaa hargabku, hase ahaatee halista ku dhicidda hargabka ayaa ugu badan carruurta. Calaamadaha ayaa si lama filaan ah u yimaada oo laga yaabaa inay socdaan dhowr maalmood. Kuwaas waxa ka mid noqon kara:

- qandho/qadhqadhyo
- cune xanuun
- muruq xanuun
- daal
- qufac
- madax xanuun
- sanka oo da'a ama xirma

Hargabka ayaa dadka qaarkood ku xumaan kara marka loo eego kuwa kale. Dadkan waxa ka mid ah carruurta yaryar, dadka da'da 65 jirka ah iyo kuwa ka weyn, haweenka uurka leh, iyo dadka qaba xaaladaha caafimaad qaarkood —sida cudurrada wadnaha, sambabbada ama kelyaha ama marka difaaca jirku yar yahay. Tallaalka hargabka ayaa gaar ahaan muhiim ugu ah dadka, iyo cidii kasta ee ku dhawaansho ula dhaqanta.

Hargabku wuxuu u horseedi karaa oof-wareen, kaas oo uga sii dari kara xaaladaha caafimaad ee uu qofku qabo. Wuxuu carruurta u keeni karaa shuban iyo suuxdin.

Sannad walba **kumanaan qof ayaa u dhinta hargabka gudaha Mayrkanka**, iyada oo intaa in ka badana isbitaalka la dhigo.

Tallaalka hargabka ayaa ah haddaba ka badbaadka ugu wanaagsan ee aan u haysano hargabka iyo ka sii xumaantiisa. Tallaalka hargabka ayaa waliba ka hortaga ku faafinta hargabka ee qof ka qof.

2 Tallaalka hargabka ladiciifiyay, ee Nool — LAIV, Sanka Laga Qaato

Waxa jira laba nooc oo tallaalka hargabka ah:

Waxaad qaadanysaa tallaalka hargabkaee fayraska **nool**, ee **darnaantiisa la dhimay** (loo yaqaan LAIV), sankana lagu buufiyo. “Darnaantiisa la dhimay” micanheedu waa la diciifiyay. Fayraska ku jira tallaalka yaa la diciifiyay si ayna cudur kuugu ridin.

Tallaal ka duwan oo ah, “irbad duritaan hargab,” ayaa ah tallaal **aan noolayn** (aan lahayn fayras nool). Waxa lagu bixiyaa iyada oo irbad duritaan ah. *Waxa tallaalkan lagu sharraxay Warbixinta Macluumaadka Tallaalka oo gaar ah.*

Tallaalka hargabka ayaa lagu talinaya in la qaato sannad kasta. Carruurta ah da'da 6 bilood illaa 8 sano ayaa ah in la siyyo tallaalka hargabka rnidkuu doono ha noqdee.

Fayrasyada hargabka ayaa had iyo jeer isbeddela. Sannad kasta tallaalka hargabka ayaa loo sameeya si u uga hortago fayrasyada ay ugu badan tahay inay keenaan cuduro sannadkaas. In kasta oo tallaalka hargabku uuna ka hortagi karin dhammaan xaaladaha hargabka, waa difaaceena ugu horreeya ee lagaga hortago cudurka. LAIV ayaa ka hortaga 4 nooc oo fayrasyo hargab kala duwan ah.

Waxay qaadataa 2 todoobaad inuu difaacu soo baxo kadib tallaalka, oo difaaca ayaa jiraya dhowr bilood illaa sannad.

Cudurrada qaarkood ee **ayna** sababin fayraska hargabku ayaa badiyaa loo qaataa inay yihiin haragab. Tallaalka hargabka ayaan ka hortagi doonin cudurradaas. Waxa kaliya ee ay ka hortagtaa hargabka.

LAIV ayaa badiyaa la siin karaa dadka jira **da'da 2 illaa 49 sano ah**, ee aan uurka lahayn. Waxa si badbaado leh loo bixin karaa xillli mid ah tallaallada kale.

LAIV ma uu ku jiro thimerosal ama waxyaabaha kale ee alaabta cimrigoodu lagu dheereeyo.

3 Dadka qaarkood ma aha inay qaataan tallaalkan

Waxaad u sheegtaa qofka tallaalka ku siinaya:

- **Haddii aad waligaa ku yeelatay xasaasiyado/aleerjiyo daran (qatar nolosha galiya)**, oo ay ka mid tahay alerji aad u leedahay ukunta. Haddii aad waligaa ku yeelatay dareencelin aleji nolasha halis galisay, kadib markaad qaadatay qiyas taallaal hargab, ama alerji daran aad ku yeelaty qayb kasta oo ka mid ah tallaalkan, waa inaadan helin qyaastan.
- **Waxaad dhakhtarkaaga u sheegtaa haddii uu hore kuugu dhacay Fowdada Guillain-Barré Syndrome** (xanuun daran oo qallal leh, oo sidoo kale loo yaqaan GBS). Dadka qaarkood ee oo u soo maray GBS waa inayna qaadan tallaalkan. Taas ayaa ah in lagala hadlo dhakhtarkaaga.
- **Haddii aad qaadatay tallaalo kale 4tii toddobaad ee la soo dhaafay ama haddii aadan caafimaad dareemeynin.** Waxa laga yaabaa inay ku taliyaan inaad sugto. Laakiin waa inaad ku soo noqotaa.



U.S. Department of
Health and Human Services
Centers for Disease
Control and Prevention

- Waa inaad qaadataa irbadda tallaalka hargabka halkaad ka qaadan lahayd ku buufinta sanka haddaad:
 - uur leedahay
 - u difaaca nidaamkaagu u diciif noqday
 - leedahay dhibaatooyin caafimaad qaarkood ee muddada-dheer ah
 - tahay ilmo yar oo leh neef ama hiinraag
 - tahay ilmo ama tobaneeyo jir qaata terabiga asbiriinta muddada dheer
 - la leedahay xiriir ku dhawaad leh qof ugu baahan daryeel gaar ah niidaam difaac aad u diciif ah
 - ka yar tahay da'da 2 sano ama aad ka weyn tahay 49 sano. (Carruurta 6 bilood ah iyo kuwa ka weyn ayaa heli kara duritaanka tallaalka hargabka. Carruurta ka yar 6 bilood ma aha in la siiyo tallaalka hargabka.)

Qofka ku siinaya tallaalka ayaa ku siin kara macluumaad dheeraad ah.

4 Halista dareen-celinta tallaalka

Tallaalka, sida dawo kasta, waxa dhici karta inay jiraan saamayno soo raaca. Kuwaas ayaa ah badiyaa kuwo sahan am iyaga ayaa iskood isaga taga.

Dareen-celinta darani inay dhacdana waliba waa suurtagal, laakiin waa naadir. LAIV waxaa laga sameeyaa fayras la diciifyay **oo ma sababo hargab**.

Dhibaatooyin aan darnaynayaa lagaga soo waramay kadib qaadasha LAIV:

Carruurta iyo tobaneeyo jirayaasha da'da 2-17 sano ah:

- sanka oo dareera, sanka oo xirma ama qufac
- qandho
- madax xanuun iyo muruq xanuun
- Hiinraag
- calool xanuun ama matag ama shuban mararka qaarkood ah

Dadka qaangaarka ah ee jira 18-49:

- sanka oo dareera ama sanka oo xirma
- cune xanuun
- qufac, qarqaryo, daal/diciifnimo
- madax xanuun

Dhibaatooyinka daran ee ka damabyn kara LAIV:

- Dareen-celin xasaasiyad daran ah ayaa dhici karta kadib qaadashada tallaalka (ku dhawaad in ka yar 1 milyan qiyaasta tallaallada).

Waxa marwalba kormeer lagu hayaa badbaadada tallaallada.

Macluumaad intaas dhaafsiisan intaas, booqo

www.cdc.gov/vaccinesafety/

5

Maxaa dhacaya haddii ay waxyeello ka yimaaddiin?

Maxaa ila habboon inaan u fiirsado?

- U firso wixii kasta ee adiga kaa wewelsiyya, sida calaamadaha fal-celinta xasaasiyadda daran, qandhada aad u sarreysa, dabeecadda isbeddelaysa.

Calaamadaha dareen-celinta xajinta/alerjiyada daran waxaa ka mid ah xasaasiyad jidhka ah, waji iyo cune barar, neefta oo ku qabata, wadnaha oo degdeg kuu garaaca, dawakhaad, iyo tabcaanimo. Taasi waxay bilaabmi doontaa dhowr daqiqo illa dhowr saacadood kadib tallaalka.

Maxaan sameeyaa?

- Haddii aad u maleyo inay tahay ficiil-celinta xasaasiyadda daran am xaalad degdeg ah oo aan la sugin karin u wac 9-1-1 ama qofka gee isbitaalka kuugu dhow. Haddii kale, u wac dhakhtarkaaga.
- Markaa wixii ka dambeeya, ficiil-celinta waa in waxbixin laga siiyaa Nidaamka Dhacda Daran ee Tallalka (VAERS). Dhakhtarkaaga ayaa xereyn kara warbixintan, ama adiga laftaada ayaa sidaas samayn kara adiga oo u mara degelka VAERS ee ku yaal www.vaers.hhs.gov, ama adiga oo waca **1-800-822-7967**.

VAERS waxa kaliya ee loogu talagalay in looga warbixiyo falcelinta. Iyagu ma bixiyaan talo caafimaad.

6

Barnaamijka Magdhawga Dhaawaca Tallaalka Qaranka (National Vaccine Injury Compensation Program)

Barnaamijka Magdhawga Dhaawaca Tallaalka Qaranka (VICP) waa barnaamij federaal loo abuuray magdhawga dadka laga yaabo ay wax yeelleeyeen tallaallada qaarkood.

Dadka rumaysan inuu tallaal dhaawacay waxay wax ka ogaan karaan barnaamijka iyo sida loo xereysanayo cabasho iyagoo waca **1-800-338-2382** ama booqda websaaydka VICP ee www.hrsa.gov/vaccinecompensation.

7

Sidee baan macluumaad intaas dhaafsiisan u ogaan karaa?

- Weydii dhakhtarkaaga.
- Wac waaxda caafimaadka deegaankaaga ama gobolkaaga.
- La xiriir Xarumaha Xakamaynta iyo Ka hortagga Cudurrada (CDC):
 - U wac **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)**
 - Booqo degelka CDC ee ku taal www.cdc.gov/flu

Vaccine Information Statement (Interim)
Live Attenuated Influenza Vaccine

07/26/2013 Somali

42 U.S.C. § 300aa-26

